

Τι είναι η λοιμώδης περιτονίτιδα των αιλουροειδών;

- Η λοιμώδης περιτονίτιδα των αιλουροειδών (feline infectious peritonitis FIP) προκαλείται από έναν coronavirus των αιλουροειδών (FCoV).
- Η λοίμωξη με FCoV είναι ευρέως διαδεδομένη και ιδιαίτερα συνηθισμένη σε συνθήκες συνωστισμού γατών.
- Μόνον ένα ποσοστό των μολυσμένων γατών αναπτύσσουν FIP.
- Το στρες (υιοθεσία, χειρουργικές επεμβάσεις, πανσιόν) αποτελεί προδιαθετικό παράγοντα.
- Η FIP είναι ιδιαίτερα συχνή σε γάτες ηλικίας <1 έτους και σε περιβάλλοντα με υψηλή πυκνότητα γατών.
- Οι καθαρόαιμες γάτες ράτσας φαίνεται πως είναι πιο επιρρεπείς στη λοίμωξη.
- Ο FCoV μπορεί να επιβιώσει περίπου 2 μήνες σε ξηρό περιβάλλον.
- Ο FCoV αδρανοποιείται άμεσα από απορρυπαντικά και απολυμαντικά.

Λοίμωξη

- Τα κόπρανα των προσβεβλημένων γατών αποτελούν την κύρια πηγή μόλυνσης με FCoV. Η μετάδοση μέσω του σιέλου ή κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης είναι σπάνια.
- Ο FCoV μπορεί να μεταδοθεί έμμεσα (άμμος για γάτες, υποδήματα, ενδύματα).
- Οι γάτες αρχίζουν να απεκκρίνουν τον ιό μια εβδομάδα μετά τη μόλυνση και συνεχίζουν για εβδομάδες, ενίοτε και δια βίου.
- Η FIP προκαλείται από μεταλλάξεις του FCoV οι οποίες αναπαράγονται με υψηλότερους ρυθμούς σε μακροφάγα και μονοκύτταρα.
- Το ιικό φορτίο και η αντίδραση του ανοσοποιητικού της γάτας καθορίζει εάν θα αναπτυχθεί FIP.

Κλινικά συμπτώματα

- Οι περισσότερες προσβεβλημένες από το FCoV γάτες παραμένουν υγιείς ή εμφανίζουν ήπια εντερίτιδα
- Διαλείπων πυρετός, απώλεια βάρους, ανορεξία και κατάθλιψη είναι κοινά χαρακτηριστικά της FIP στο αρχικό στάδιο.
- Εάν αναπτυχθεί η νόσος, τότε η FIP εμφανίζεται ως:
 - μια διαχυτική (υγρή) μορφή, η οποία χαρακτηρίζεται από πολυρογονίτιδα (ασκίτης, θωρακική ή περικαρδιακή συλλογή) και αγγειίτιδα.
 - μια μη διαχυτική (ξηρή) μορφή, η οποία χαρακτηρίζεται από αλλοιώσεις σε διάφορα όργανα (νεφρομεγαλία, χρόνια διάρροια, διόγκωση λεμφαδένων).
 Οι μορφές αυτές θεωρούνται ως κλινικά ακραίες μορφές της ίδιας πάθησης.
- Τα οφθαλμικά συμπτώματα περιλαμβάνουν ραγοειδίτιδα, κερατοειδικά («δίκηνη σταγόνας λίπους προβάτου») ιζήματα στην πρόσθια κοιλότητα του οφθαλμού, αμφιβληστροειδικό περιαγγειακό οίδημα, και πτυοκοκκιωματώδη χοριοαμφιβληστροειδίτιδα.

- Νευρολογικά συμπτώματα (σε ~10%) περιλαμβάνουν αταξία, υπεραισθησία, νυσταγμό, κρίσεις, μεταβολές της συμπεριφοράς και βλάβες εγκεφαλικών συζυγιών.
- Τα κλινικά συμπτώματα είναι ποικίλα και εξαρτώνται από την κατανομή των αλλοιώσεων.

Διάγνωση

- Δεν υπάρχουν μη επεμβατικές δοκιμασίες για την επιβεβαίωση της ξηρής μορφής της νόσου.
- Τα εργαστηριακά ευρήματα τα οποία υποδηλώνουν τη FIP είναι η λεμφοπενία, η μη αναγεννητική αναιμία, αυξημένη ολικές πρωτεΐνες στον ορό, υπερσφαιριναιμία, χαμηλή αναλογία λευκωματίνης/σφαιρίνης, υψηλά επίπεδα δξίνης α-1 γλυκοπρωτεΐνης και υψηλές συγκεντρώσεις αντισωμάτων του FCoV.
- Οι υψηλές συγκεντρώσεις αντισωμάτων του FCoV από μόνες τους δεν έχουν καμία διαγνωστική αξία.
- Οι συλλογές που υποδηλώνουν FIP δείχνουν θετικές σε δοκιμασίες Rivalta, υψηλά επίπεδα πρωτεϊνών, χαμηλή αναλογία λευκωματίνης/σφαιρίνης και χαρακτηρίζονται από την παρουσία ουδετεροφίλων και μακροφάγων.
- Τα κύτταρα με θετικά αντιγόνα για FCoV (ανοσοφθορισμός, ανοσοϊστοχημεία σε δείγματα βιοψίας από πτυοκοκκίωμα ή καθιζήματα κυττάρων από ασκίτικό υγρό) που έχουν εντοπιστεί από εξειδικευμένα εργαστήρια μπορούν να επιβεβαιώσουν τη FIP.
- RT-PCR του FCoV σε δείγματα αίματος δεν είναι κατάλληλα για τη διάγνωση: δεν μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ του μεταλλαγμένου και μη FCoV.

Διαχείριση της νόσου

- Η FIP δεν έχει καλή πρόγνωση. Ο μέσος χρόνος επιβίωσης μετά τη διάγνωση είναι 9 ημέρες.
- Η περίπτωση ευθανασίας, πρέπει να εξετάζεται μόνον μετά από οριστική διάγνωση.
- Η υποστηρικτική αγωγή στοχεύει στην καταστολή της φλεγμονώδους και επιβλαβούς αντίδρασης του ανοσοποιητικού, συνήθως με κορτικοστεροειδή. Ωστόσο το όφελός της δεν έχει αποδειχθεί.
- Σε σπίτια όπου έχει υποκύψει ασθενής με FIP, συστήνεται αναμονή 2 μηνών πριν την απόκτηση νέας γάτας. Άλλες γάτες στο ίδιο σπίτι πιθανότατα είναι φορείς του FCoV.
- Η FIP αποτελεί πρόβλημα στις γάτες που διαβιούν ομαδικά (εκτροφεία και καταφύγια ζώων), ενώ απαντά σπάνια σε γάτες που διαβιούν εντός και εκτός σπιτιού.
- Η μείωση του κινδύνου επιμόλυνσης μπορεί να επιτευχθεί μέσω τήρησης αυστηρής υγιεινής και φυλάσσοντας τις γάτες σε μικρές, καλά προσαρμοσμένες ομάδες με επαρκή άμμο που καθαρίζεται συχνά ή με πρόσβαση σε εξωτερικούς χώρους.
- Οι γάτες που απεκκρίνουν FCoV μπορούν να αναγνωριστούν μέσω ποσοτικής RT PCR σε δείγματα κοπράνων, αλλά απαιτείται πολλαπλή δειγματοληψία (4 φορές σε 3 εβδομάδες).

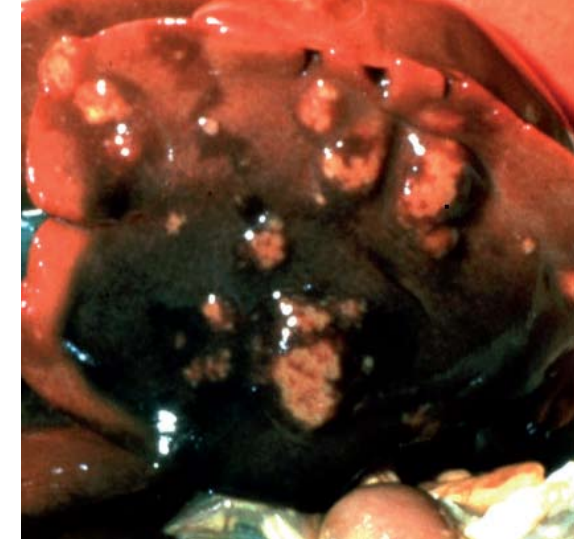
Εμβολιασμός

- Υπάρχει ένα μη-πυρηνικό στέλεχος του FIP
- Υπάρχει μόνον ένα (ενδορρινικό) εμβόλιο FIP το οποίο διατίθεται στις Η.Π.Α. και σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης.
- Το εμβόλιο είναι αναποτελεσματικό σε γάτες που έχουν προσβληθεί προηγουμένως από FCoV, αλλά μπορεί να βοηθήσει σε οροαρνητικά γατάκια πριν αυτά εισαχθούν σε ενδημικό περιβάλλον.
- Εάν εξετάζεται το ενδεχόμενο του εμβολιασμού, η πρώτη δόση δεν πρέπει να δοθεί πριν από την ηλικία των 16 εβδομάδων.

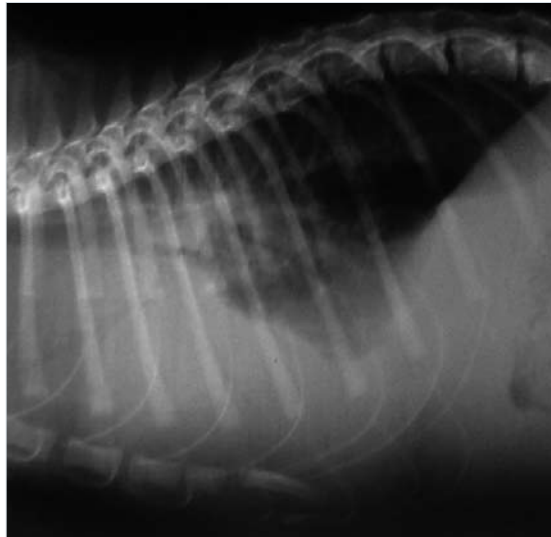
Ευγενική χορηγία της Hannah Dewerchin, Πανεπιστήμιο της Γάνδης

- Συλλογή υγρού στην κοιλιακή χώρα σε μια γάτα φυλής Σφίνξ με FIP.

© Merial

- Ξηρή μορφή του FIP: κοκκιωματώδεις βλάβες στο ήπαρ.

Ευγενική χορηγία του Albert Lloret

- Ακτινογραφία μιας γάτας με FIP με εμφανή θωρακική και κοιλιακή συλλογή.

Ευγενική χορηγία του Eric Déan

- Ραγοειδίτιδα σε μια γάτα με ξηρά μορφή της FIP.

Ευγενική χορηγία του Albert Lloret

- Ύφαιμα σε γάτα με FIP.